

Technik farmaceutyczny

321301

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ZADANIA I CZYNNOŚCI ROBOCZE

Technik farmaceutyczny to zawód zaliczany do zawodów związanych z ochroną zdrowia. Absolwent szkoły powinien przede wszystkim umieć posługiwać się nazewnictwem łacińskim, międzynarodowym i polskim, niezbędnym do wykonywania zadań zawodowych, a także komputerowymi programami ewidencjonowania oraz wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych. Zakres zadań i czynności uwarunkowany jest miejscem zatrudnienia. Zdecydowana większość techników farmaceutycznych znajduje zatrudnienie w aptekach. Praca technika farmaceutycznego w aptece jest podobna do pracy magistra farmacji, z wyłączeniem wykonywania i wydawania leków bardzo silnie działających (trucizn) i narkotyków. Technik nie może więc pracować samodzielnie, zawsze w pracy, na tej samej zmianie musi z nim być magister farmacji.

Podstawowe zadania technika farmaceutycznego to :

- przygotowywanie do sprzedaży leków gotowych i innych artykułów znajdujących się w sprzedaży w aptece, a także w hurtowniach, sklepach zielarsko -drogeryjnych itp.,
- wydawanie wybranych produktów leczniczych i wyrobów medycznych pacjentom, w tym udzielanie informacji o prawidłowym ich stosowaniu,
- wykonywanie i przyrządzanie wszystkich form leków w tym leków recepturowych niezawierających w swoim składzie trucizny i środków odurzających. Leki mogą być sporządzane w aptece, w małych ilościach według przepisu lekarza podanego na receptce lub w dużych ilościach w produkcji przemysłowej, w zakładach farmaceutycznych, w laboratoriach galenowych,
- zamawianie produktów leczniczych i wyrobów medycznych oraz ewidencjonowanie sprzętu aptecznego,
- prowadzenie dokumentacji obowiązującej w poszczególnych placówkach farmaceutycznych,
- organizowanie i rozliczanie pracy punktu aptecznego,

Zakres zadań i czynności w przemyśle może być bardzo szeroki. Zależy to głównie od działu, w którym technik farmaceutyczny jest zatrudniony, od stanowiska pracy i od wyposażenia technicznego na tym stanowisku.

W swojej pracy technik posługuje się urządzeniami produkcyjnymi i kontrolnymi, od prostych po skomputeryzowane automaty.

Do zakresu jego zadań i czynności może należeć:

-obsługiwanie aparatury, urządzeń przemysłu farmaceutycznego, aparatury laboratoryjnej,

- udział w nadzorowaniu procesów technologicznych produkcji leków w przemyśle farmaceutycznym; np. w zakładach farmaceutycznych „Polfarm” lub w „Herbapolu”, w laboratoriach, w zakładach galenowych,

- współuczestnictwo w prowadzeniu analiz w laboratoriach oraz kontroli produktów leczniczych i wyrobów medycznych; Dość często technicy farmaceutyczni są zatrudniani w przyzakładowych laboratoriach kontroli leku. Wówczas ich czynności są związane z prowadzeniem analizy chemicznej leku pod względem jakościowym i ilościowym dla poszczególnych składników w gotowym już produkcie handlowym.

Technik farmaceutyczny może także pracować w sklepach zielarsko-drogeryjnych, sklepach zielarsko-medycznych oraz sklepach specjalistycznych zaopatrzenia medycznego.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Środowisko materialne zależy głównie od miejsca zatrudnienia technika farmaceutycznego. Najbardziej korzystne warunki pracy występują w aptekach. Jednak liczne kontakty z osobami chorymi mogą stanowić zagrożenie mikrobiologiczne dla personelu.

W warunkach przemysłowych środowisko materialne zależy głównie od działu produkcji i wyposażenia w urządzenia produkcyjne oraz od rodzaju produkowanych leków. W niektórych wydziałach produkcyjnych może występować zapylenie, wysoka temperatura otoczenia, wibracje pochodzące od pracujących maszyn, czy szkodliwe gazy. Natomiast na wydziałach produkcji leków jałowych często występuje niekorzystny mikroklimat i konieczność noszenia specjalnego ubrania ochronnego.

Warunki społeczne

Technik farmaceutyczny w aptece pracuje w małym zespole ludzi. Jego praca ma charakter indywidualny. Wszystkie czynności zawodowe wykonuje samodzielnie, pod nadzorem magistra farmacji. W aptece technik farmaceutyczny może pracować przy ekspedycji leków – wówczas przyjmuje recepty do realizacji, przeprowadza rozmowę z pacjentem, wydaje lek, informuje o sposobie dawkowania i przechowywania leku, pobiera stosowną opłatę lub sporządza leki recepturowe według wskazań lekarza. Praca w tym zawodzie wymaga intensywnych kontaktów z ludźmi. Kontakt ten polega głównie na informowaniu, odpowiadaniu na pytania klientów, wyjaśnianiu, doradzaniu w sprawie zakupu środków medycznych, higienicznych i kosmetycznych.

W przemyśle natomiast, w zależności od działu, dominuje praca i współpraca w małych

lub dużych zespołach ludzi. Niemniej za pewien zakres czynności każdy pracownik odpowiada indywidualnie.

Warunki organizacyjne

Czas pracy technika farmaceutycznego wynosi przeciętnie 8 godzin dziennie. W aptekach i punktach aptecznych praca jest najczęściej wykonywana w systemie dwuzmianowym z wyłączeniem aptek ogólnodostępnych całodobowych oraz aptek szpitalnych, gdzie praca jest zazwyczaj jednozmianowa. Może być wykonywana zarówno w dni powszednie jak i w dni wolne od pracy (wolne soboty, niedziele, święta). Jest to praca wymagająca dużej odpowiedzialności i postępowania zgodnie z zasadami etyki.

W zakładach przemysłu farmaceutycznego i kosmetycznego, zakładach przetwórstwa zielarskiego, hurtowniach, laboratoriach, czas pracy również wynosi 8 godzin i uwarunkowany jest cyklem produkcyjnym, może być to czas pracy ruchomy, z pracą na trzy zmiany.

Wymagania psychologiczne

WYMAGANIA PSYCHOLOGICZNE

Zawód technika farmaceutycznego to zawód dla osób, które wykazują zainteresowania w kierunku nauk przyrodniczych i humanistycznych. Wymaga także od kandydata wiedzy z zakresu nauk medycznych, chemii, z zakresu podstaw rachunkowości oraz pewnych predyspozycji psychofizycznych. W zawodzie tym niezbędna jest zdolność logicznego myślenia, kojarzenia faktów, wyciągania wniosków. Konieczna jest umiejętność koncentracji uwagi, cierpliwość i wytrwałość. Przy analizowaniu recept i sporządzaniu leków recepturowych, technik farmaceutyczny musi wykazać się wnikliwością, spostrzegawczością, dobrą sprawnością manualną. Praca przy produkcji leków wymaga również dobrej ostrości widzenia, rozróżniania barw oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej, niezbędnej np. podczas precyzyjnego odważania bardzo małych ilości substancji chemicznych.

Przystawiana „aptekarska” dokładność wymagana jest na każdym etapie pracy: od sprawdzenia prawidłowości recepty, przeanalizowania właściwości fizykochemicznych składników, odważania składników, wykonywania leku według ustalonych zasad, przepisywania składu na etykietkę aż po zapakowanie i wydanie gotowego leku klientowi. Praca w tym zawodzie wiąże się przede wszystkim z dużą odpowiedzialnością, ponieważ źle dobrany składnik leku ma bezpośredni wpływ na zdrowie, a nawet życie człowieka. Dlatego osoby pracujące w tym zawodzie muszą być bardzo sprawne intelektualnie i posiadać dobrą pamięć.

Technik farmaceutyczny pracujący w aptece ma często kontakt z osobą chorą, która wymaga od personelu apteki życzliwości i zrozumienia, szczególnie w przypadku osób starszych. W związku z tym osoba zatrudniona na tym stanowisku powinna mieć łatwość w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, powinna umiejętnie informować pacjenta o sposobie użycia leku i jego przechowywaniu, a także być uprzejma i zrównoważona emocjonalnie, wykazywać się poszanowaniem godności osobistej drugiego człowieka. Jest to również praca, która wymaga umiejętności szybkiego podejmowania trafnych decyzji oraz samokontroli i samodzielności w działaniu.

Technik farmaceutyczny powinien być ciągle otwarty na samokształcenie, zdobywanie nowej wiedzy ponieważ na rynek nieustannie są wprowadzane nowe leki i środki medyczne. Ponadto powinni doskonalić umiejętności związane z obsługą sprzętu, aparatury i urządzeń niezbędnych w pracy oraz specjalistycznych programów komputerowych.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

WYMAGANIA FIZYCZNE I ZDROWOTNE

Praca technika farmaceutycznego w aptece pod względem obciążenia fizycznego i wydatku energetycznego zaliczana jest do prac lekkich. Technik farmaceutyczny nie musi wykazywać się silną budową ciała, musi być przede wszystkim osobą w pełni sprawną intelektualnie. Na tym stanowisku nie może być zatrudniona osoba niepełnosprawna umysłowo, chora psychicznie, z zaburzeniami świadomości i równowagi. Nie mogą też być zatrudnione osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu.

Przeciwwskazaniem do zatrudnienia w aptece są także wady wymowy i słuchu, które utrudniają kontakt z klientem. W pracy tej wymagane jest sprawne poruszanie się po terenie jednostki podczas obsługi klientów, przyjmowania towaru z hurtowni gdzie konieczne jest przenoszenie paczek i umieszczanie leków na właściwych półkach w magazynie. Dlatego duże dysfunkcje w kończynach dolnych będą stanowiły ograniczenia w podejmowaniu pracy.

Technik farmaceutyczny zatrudniony w aptece, przy produkcji przemysłowej, w laboratorium galenowym, w laboratorium kontrolnym powinien mieć sprawny wzrok w zakresie ostrości widzenia i rozróżniania barw. Cechy te są niezbędne podczas oceny surowca, do precyzyjnego wykonania leku i podczas badania kontrolnego leków. Ponadto ważne są takie sprawności, jak dobre powonienie oraz zręczność rąk. Zawód ten stwarza wiele możliwości kontaktu z substancjami drażniącymi, uczulającymi, dlatego nie powinny go podejmować osoby ze skłonnością do alergii lub przewlekłymi chorobami układu oddechowego.

Praca technika farmaceutycznego w przemyśle pod względem wysiłku fizycznego mieści się w zakresie od prac lekkich do średnio lekkich. Zależy to głównie od miejsca zatrudnienia i wyposażenia stanowiska pracy w urządzenia techniczne.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

WARUNKI PODJĘCIA PRACY W ZAWODZIE

Warunkiem podjęcia pracy w zawodzie technika farmaceutycznego jest ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej z uprawnieniami szkoły publicznej i uzyskanie dyplomu technika farmaceutycznego. Nauka w szkole trwa dwa lata. Podczas nauki uczniowie odbywają praktyki zawodowe w aptekach ogólnodostępnych, zakładach produkcyjnych, hurtowniach farmaceutycznych. Kształcenie w studium kończy się przystąpieniem do egzaminu, który pozwala na uzyskanie tytułu zawodowego technika farmaceutycznego. Dalsze doskonalenie zawodowe technika farmaceutycznego to podyplomowy staż zawodowy w aptece otwartej, który trwa 2 lata. Po odbyciu dwuletniego stażu, w pełnym wymiarze czasu pracy, technik farmaceutyczny jest osobą w pełni wykwalifikowaną do świadczenia usług farmaceutycznych w zakresie swoich uprawnień zawodowych zgodnie z Ustawą Prawo

Farmaceutyczne.

Pracodawcy w aptekach najchętniej zatrudniają osoby, które mają już kilkuletni staż pracy i doświadczenie zawodowe oraz nie mają przeciwwskazań zdrowotnych. Osobom bez dużego doświadczenia w pracy w zawodzie technika farmaceutycznego najłatwiej jest zatrudnić się w hurtowniach, sklepach zielarsko-drogeryjnych, zakładach produkcyjnych. W trakcie wykonywania pracy, technik farmaceutyczny w zależności od miejsca zatrudnienia, uczestniczy w licznych szkoleniach dotyczących np. wprowadzania nowych leków, sprzętu medycznego, czy kosmetyków na rynek. Posiadanie prawa jazdy jest niezbędne w przypadku osób, które podejmują pracę w hurtowniach lub jako przedstawiciele handlowi koncernów farmaceutycznych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

MOŻLIWOŚCI AWANSU W HIERARCHII ZAWODOWEJ

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej technika farmaceutycznego są w zasadzie ograniczone. Uzależnione jest to od miejsca zatrudnienia. Pracujący w aptece ogólnodostępnej lub szpitalnej technik farmaceutyczny praktycznie nie ma żadnych możliwości awansu. Swoje czynności fachowe wykonuje zawsze w obecności magistra farmacji.

Osoba, która posiada trzyletni staż pracy w aptekach ogólnodostępnych może prowadzić samodzielnie punkt apteczny i być kierownikiem punktu aptecznego lub może prowadzić sklepy zielarsko-medyczne. (*Punkt apteczny to apteka, w której nie prowadzi się wykonywania i sprzedaży leków recepturowych oraz leków silnie działających, odurzających i psychotropowych oraz niektórych środków ujętych w rozporządzeniu Ministerstwa Zdrowia z dnia 21 września 2001 r.*)

Technik farmaceutyczny może być właścicielem apteki, ale kierownikiem musi być magister farmacji.

W przemyśle technik farmaceutyczny po odbyciu stażu pracy ma większe możliwości awansu i rozwoju zawodowego. Doświadczenie i wiedza zdobyta na danym stanowisku pracy zwiększa jego kompetencje zawodowe w wyniku czego może awansować na stanowiskomistrza produkcji. Podnosząc swoje wykształcenie zawodowe na wyższe i wykazując się odpowiednimi umiejętnościami i predyspozycjami psychofizycznymi może awansować dalej począwszy od kierownika zmiany w danym dziale produkcji. Zaznaczyć należy, że ścieżka rozwoju kariery zawodowej zależy od indywidualnych możliwości i chęci zainteresowanego oraz tego co sam zamierza osiągnąć.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

MOŻLIWOŚCI PODJĘCIA PRACY PRZEZ DOROSŁYCH

Osoba, która chce podjąć pracę w zawodzie technika farmaceutycznego musi mieć ukończoną dwuletnią szkołę policealną i zdany egzamin zawodowy przeprowadzony przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Dyplom technika farmaceutycznego stanowi potwierdzenie kwalifikacji do wykonywania tego zawodu i uprawnia do pracy w aptekach, hurtowniach, sklepach zielarskich, ze sprzętem medycznym i zdrową

żywnością, zakładach produkujących leki itp. Nie ma ograniczeń wiekowych, oferty kształcenia w studium kierowane są również do osób dorosłych usiłujących połączyć pracę zawodową z nauką.

Zawód ten cieszy się obecnie dużą popularnością, zainteresowani są nim przede wszystkim właściciele aptek i członkowie ich rodzin, osoby które chcą uruchomić własną aptekę czy sklep.

W zawodzie tym mogą pracować zarówno kobiety jak i mężczyźni.

Możliwości zatrudnienia

Dyplom technika farmaceutycznego potwierdzający kwalifikacje zawodowe uprawnia do wykonywania zawodu na terenie całego kraju i w krajach Unii Europejskiej. W ostatnich latach branża ta stała się atrakcyjna ze względów finansowych oraz dynamiki zatrudnienia.

Możliwości podjęcia pracy w tym zawodzie są bardzo duże.

Technik farmaceutyczny może podejmować pracę w :

- aptekach ogólnodostępnych, aptekach szpitalnych, aptekach zakładowych;
- punktach aptecznych;
- sklepach zielarsko-medycznych, sklepach zielarsko-drogeryjnych i sklepach specjalistycznych zaopatrzenia medycznego;
- hurtowniach farmaceutycznych;
- zakładach przemysłu farmaceutycznego i kosmetycznego oraz zakładach przetwórstwa zielarskiego;
- laboratoriach chemicznych przemysłu chemicznego, zielarskiego i spożywczego;
- laboratoriach naukowo-badawczych i innych laboratoriach kontrolnych;
- stacjach sanitarno-epidemiologicznych;
- inspekcji farmaceutycznej;

Ponadto technicy farmaceutyczni mają duże możliwości podjęcia pracy poza granicami kraju (między innymi w Wielkiej Brytanii, Irlandii). Warunkiem podjęcia pracy poza granicami kraju jest dobra znajomość języka obcego.

Płace w tym zawodzie uwarunkowane są przede wszystkim : miejscem zatrudnienia, czy jest to sektor prywatny, czy państwowy, stanowiskiem pracy, stażem pracy, miejscem zamieszkania. Zawód ten stwarza również możliwości samozatrudnienia.

Zawody pokrewne

ZAWODY POKREWNE

technik analityki medycznej

technik chemik

aparatowy procesów chemicznych i produkcji chemikaliów

przedstawiciel medyczny

kosmetolog

magister farmacji

Polecana literatura

POLECANA LITERATURA

- Farmacja Polska – dwumiesięcznik – wyd. Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne
- Gazeta farmaceutyczna – miesięcznik – wyd. Kwadryga sp. zo.o
- Aptekarz – biuletyn – miesięcznik – Polskie Towarzystwo Farmaceutyczno-Ekonomiczne
- Lek w Polsce – informator

- Nowości Farmakoterapii. Zeszyty Edukacyjne – wyd. Kwadryga sp.z.oo